

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta " 2.—
za četr leta " 1.—

Naročnina se pošilja
upravnemu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odgovredi.

Deležniki katol. tiskovnega društva do-
bivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 7.

V Mariboru, dne 12. februarja 1903.

Tečaj XXXVII.

Nemško uradovanje na Spod. Štajerskem.

Dan za dnevom moramo gledati, kako se pri vseh uradih na Spod. Štajerskem zapostavlja naš mili materni jezik, a na njegovo mesto se vriva blažena nemščina. Ne hote se moramo vprašati, kaj je temu krivo, zakaj se z nami ne postopa tako, kakor se postopa z drugimi narodnostmi?

Na to imamo le en odgovor: Ker se ne zavestamo svojih pravic.

Da se moremo zavestati svojih pravic, je najprej treba, da jih poznamo. In ravno v tem oziru sem našel popolnoma kriva mnenja razširjena, in to ravno med razumniki. Zato rej se mi zdi umestno, da opozorim na § 19. držav. osnovnega zakona z dne 21. dec. 1867 št. 142 d. z., kateri določuje: »Vsa narodna plemena države so enakopravna, in vsako narodno pleme ima nedotakljivo pravico na obvarovanje in gojenje svoje narodnosti in svojega jezika. — Pripoznavata se enakopravnost vseh v deželi navadnih jezikov v šoli, v uradu in v javnem življenju.«

Po prvem odstavku tega paragrafa imamo torej mi Slovenci nedotakljivo pravico na obvarovanje in gojenje svoje narodnosti in svojega jezika. Kar se razumeva pod tem »obvarovanjem in gojenjem« nam pove drugi odstavek, češ, da se priznava enakopravnost našega jezika v šoli, v uradu in v javnem življenju. Vsak Slovenec je torej opravičen zahtevati, da se z njim uraduje slovensko,

ne glede na to, [da li dotična oblast ve o njem, da zna nemški ali ne. To pravico imamo vsi Slovenci, omikani in neomikani, gospoda in kmetje. Da se ta pravica tudi izvršuje, je odvisno samo od nas. Imamo torej tudi pravico zahtevati, da se z nami dopisuje le slovenski in smo opravičeni vsak dopis v neslovenskem jeziku povrniti, brez ozira na to, da li naslovnik zna nemški ali pa ne. Ako bi se te pravice vsi zavedali, ako bi vsi storili svojo narodno dolžnost in povsod ter vsikdar zahtevali, da se z njimi uraduje in dopisuje le v slovenskem jeziku, potem bi tudi oblastva začela drugače postopati proti nam, začela bi Slovence spoznati — a jih ne prezirati, kakor se sedaj, žalibog, vsak dan dogaja.]

Ko bode zopet vsak nemški dopis romal nazaj, od koder je prišel, potem bodo tudi za nas napočili boljši dnevi, potem bomo doživelji, da se naš jezik ne bode rabil samo za kmeta, ampak da bode imel isto veljavno, katera mu je zajamčena v državnem osnovnem zakonu.

Da je to treba še posebej povdarijati, je najboljši dokaz, kako daleč smo še zadaj v primeru z drugimi narodnostmi. Nemci n. pr. so postali tako predrzni, da zahtevajo tudi na slovenskih tleh za-se ne samo take uradnike, kateri znajo nemški, ampak take, kateri so tudi navdušeni Nemci in ki pomagajo pravljati Nemčiji pot do Jadranskega morja. Ako so ti tako predrzni, potem pač tudi mi smemo zahtevati vsaj to, da se z nami na naših tleh uraduje slovenski. To je tako skromen in tako sam ob sebi umljiv

zahtevek — in vendar si niti tega ne upamo dosledno zastopati.]

Ako hočemo, da se ne bode že čez 100 let pisalo, da so tudi na Štajerskem enkrat živeli Slovenci, potem moramo drugače začeti. Vsaj teh malih pravic, katere nam je zajamčila naši narodnosti nasprotna vlada, se moramo zavedati in z vso doslednostjo posluževati, ako hočemo, da ne pademo v grob, katerega nam kopljejo naši nasprotniki.

Torej na delo!

Nemiri na Balkanu.

Da pride do vojske, za to najbolj skrbijo Turki sami s svojim nečloveškim, grozovitim ravnanjem v Makedoniji, odkoder nam prihajajo strašna poročila.

V Godlerem in Bačerem so vojaki umorili sedem kristjanov; trupla so strahovito razmesarjena. Tri zverine so policijski komisarji Abedin, Ejub in Mustafa Pehlivan Rušeto. Zdaj hodijo z oboroženimi četami okoli in pobirajo Makedoncem orožje. Kar počenjajo pri tem, je skoro neverjetno. Udrli so v hiso Vare Petrove v Dobriništu. Posilil jo je Abedin in izročil tridesetim vojakom, ki so jo skrunili, da je izgubila zavest. Isto se je zgodilo drugi dan z Lenko Damjanovo in Marijo Kozarovo. Mnogo moških so z vrmi zvezali in tepli, dokler se niso odkupili z denarjem. Potem so onečastili mnogo žensk, prizanesli niso niti nosečim, nekaterim so še zobe izbili. Ejub, Abedin in Mustafa Pehli-

Listek.

Spodnji in Gornji.

Povest iz kmečkega življenja — Prev. I. Vuk.

(Dalje.)

»In jaz pojdem k tvojemu očetu in mu rečem: Marica naj bo moja; jaz jo želim za ženo in tudi ona je s tem zadovoljna. Ako ima potem kdo kaj zoper to — potem pa naj le pride!«

»Oče ne dovoli.«

»On se bo že udal, ko bo videl, da mu vse zoperstavljanje ne pomaga nič.«

»Da, on morebiti že — ko bi drugih ne bilo. Oni so se mu zagrozili — oh, Jurij, ne upam si niti povedati, kaj so mu obljudili, če bo s teboj držal. In tebe — ne, ne! Tega ti ne morem privoščiti, Jurij, in ljubo se je oklenila njegove krepke desnice, kakor tanka trta močnega stebra.«

»E, kaj še! Kaj mi neki morejo storiti? Ali še jih naj enkrat premeljem?«

»O, sedaj bo vse drugače šlo. Oni čakajo le na priložnost, Jurij, da ti povrnejo, kar si jim storil. Jurij, prosim te, ne daj jim te priložnosti — to me tako skrbi in muči!«

In solze stopijo lepi delici v očesca.

»Toraj, Marica; ali hočeš, da te pozabim?«

Marica zmiga z ramami, kakor tisti, ki je v obupnosti in ne vé, kaj bi storil.

»Ali mi nisi nič dobra? Glej, Marica, jaz te imam pa tako rad, in bi te tudi imel, če bi bil celi svet zoper to.«

Nežno mu poda Marica roko, katero je pritisnil na srce. Potem se je poslovil od dekleta in se napotil po stranski poti, ki je peljala okrog vasi, proti domu.

In vendar ni ostal neopažen.

»Razbijač« je s svojimi tremi prijatelji stopil ravnokar iz gostilne, ko se je poslavljaj Jurij od Marice. Marica je morala mimo njih. Srce ji je močno bilo in sramežljiva rudečica udarila ji je v obraz, ko je sprevredila, da ji hočejo zastopiti pot.

»Prav lepo, gospica Marica!« reče pogljivo »Razbijač« ter še posebno povdari besedo gospica.

»Tako torej stoji pri nas!« zakliče Vinc in rudeči Hanza še pristavi: »Gospa Korenova hoče biti! No počakaj — tukaj ti pa potisnemo zapah.«

»Pustite me mimo! Kaj vas to briga, kaj jaz delam!«

»Kaj nas briga? Tako daleč je že prišlo, da hočeš svoje ljudi pustiti in hoditi z našimi sovražniki? Sram te bodi, Marica! Fej, vrag!« In vsi trije ponovijo: »Fej, vrag!«

ter pluvajo pred njo, ki je globoko užaljena odhitela mimo fantov domov.

Jurij pa je stopal poln veselja proti domu, in se radostil, da je všeč lepemu dekletu. Pa sprevidel je tudi, da je sam preslab, da bi se zoperstavljal vsem zaprekam, posebno pa njenemu očetu. Zdelo se mu je torej potrebno, priti tej stvari kakor najprej mogoče do dna. Pri kmetih je navada, osebne pa tudi denarne zadeve, sploh vse, kar ne spada k navadnemu gospodarstvu, opraviti in rešiti v nedeljo po službi božji. In Jurij je sklenil, da gre v nedeljo k županu in ga poprosi za Maričino roko.

Kdo popiše njegovo začudenje, ko mu pride župan najprije, kot navadno, nasproti in ko zve, zakaj je prišel, obžaluje, da je prišel prepozno, ker jo je že obljudil Marjanovemu Leopoldu.

Torej »Razbijač« je bila obljudljena Marica.«

»In Marica?« vpraša po kratkem molku.

»Ta mora storiti, kar oče hoče!«

»Oče pa nima nobene pravice siliti svoje hčere k spolnitvi njegove volje, kjer se gre za srečo.«

»Da, to je ravno, dragi Koren!« odvrne župan. »Ker jaz hočem, da bo moja hči srečna, in to bo, ako se omoži z mladeničem s Spodnje vasi. Ali si morebiti mislite, da

van Runeto sploh prakticirajo tako, da se najprej sami polaste ženskih, potem jih pa prepuste svojim vojakom. »Le Mouvement Macédonien« našteva dolgo vrsto imen; med njimi sta tudi dve bolgarski učiteljici. Posebno grozne orgije so imeli turški vojaki ob prazniku »bajram«. Naskočili so cele vasi in odpeljali ženske. Vaške predstojnike, ki se ustavlajo, mučijo in zapirajo. Pop Pocer iz vasi Kriklena (kosovski vilajet) je hotel čez mejo. Mejna straža ga je z rodbino ustavila. Ker ni imel denarja, da bi se odkupil, so ga odpeljali v Palanko kot hudodelca; ženo in otroka so si pa turški vojaki pridržali. Cele bande turških vojakov hodijo po deželi in plenijo.

Ruski listi pripovedujejo, da bosta Avstrija in Rusija že te dni predložili Turčiji načrt sprememb, katere zahtevate. Turčija se bo najbrž branila privoliti v take preosnove in utegne celo napovedati boj Bolgariji ali pa Srbiji, ki podpirata makedonske ustaše. V tem slučaju pa Avstrija in Rusija ne bosta mirno gledali, ampak tudi pričeli vojsko proti Turčiji. Nazadnje bo se Turčija vendar morala udati volji proti nji združenih držav.

Rusi se pridno pripravljajo na vojsko. Te priprave obstojijo v tem: 1. Vsi rezervni častniki so dobili zaupno vest od svojih zapovednišev, naj bodo pripravljeni in naj odgovore na vprašanje, ne bi-li hoteli takoj vstopiti v aktivno službo? Ta njihov odgovor da bi »mogel biti v najbližji bodočnosti največje važnosti za njihov položaj«; 2. so se vojna zapovedništva obrnila z istim vprašanjem do vseh onih, ki so več let služili kakor častniki v ruski vojski, pa so iz kategora-koli razloga zapustili vojsko; 3. so vse železniške postaje dobine nalog, naj v najkrajšem času urede brzjavne postaje. Vse potrebne predmete vojnih brzjavov jim dostavijo vojna zapovedništva.

Državni zbor.

Dunaj, 3. februarja 1903.

Nova vojna postava.

Vojni odsek se posvetuje že celi teden o načrtu nove vojne postave, katero je, kakor znano, vlada predložila državnemu zboru. V tem trenutku, ko to pišemo, se še ne ve, ali bo večina vojnega odseka za sprejem te postave. Deželni brambovski minister sicer obeta primerne olajšave v zadavi vojaških bremen, toda poslanci mu mnogo ne verjamejo. Ker je pa novačenje že blizu in se mudi, da bi se postava sprejela, bi bilo mogoče, da bo vlada državni zbor za nekaj

bosta srečna, ako bi bila Marica res vaša žena?«

»Radi prepira med »Spodnjimi« in »Gornjimi«? Ha! Ako je Marica enkrat v moji hiši, jo bom že varoval. Kar se tiče pa mene, se ne bojim vaših ljudij prav nič. Sicer je pa cela stvar med »Gornjimi« in »Spodnjimi« v naši vasi preneumna. Kakšno smisel ima pa sploh to sovraštvo, gospod župan?«

»Hm, hm! Smisel! Pa to je že enkrat tako.«

»In vi? Ali ste vi župan samo »Spodnji« in ne tudi »Gornji«? Ali vas mi nismo volili? Ali je to prav, da vlecete sedaj samo s »Spodnjimi«? Pa potrpite! Prisle bodo zopet volitve in tedaj bo pa drugače.«

»Seveda, potem bo pa vaš oče župan. In godilo se bo ravno narobe.«

»Nikakor! Ako bi mogoče bil v resnici župan, bi napravil že temu prepiru enkrat konec, ne pa tako kakor vi, da ga še podpirate.«

»Gospod Koren!«

»To je resnica, gospod župan, drugega nič.«

»Tam so vrata, gospod Koren. Z Bogom!«

Jurij si te županove ošabnosti ni mnogo k srcu vzel, temveč se nasmehnil ter rekel: »Saj že grem, gospod župan! Marico pa lepo

časa odgodila, da zamore potem s pomočjo znanega § 14 sama uveljaviti nov vojaški zakon.

Sprememba opravilnega reda.

Cela dva dni in sicer 4. in 6. febr. se je poslanska zbornica pečala s prvim čitanjem predloga krščanskih socialcev in nemške katoliške stranke, da se spremeni opravilni red poslanske zbornice. Vse stranke in strančice državne zbornice so pri tej priložnosti po svojih zastopnikih izjavile svoje mnenje o tem predlogu. Nekatere stranke so naravnost rekle, da ne marajo za nobeno spremembo. »Slov. zvez« je po svojem načelniku dr. Šusteršču izjavila, da se naj vpelje v zbornici poslovni red, vsled katerega bo res mogoče delati vprid ljudstva, nikakor pa ne morejo zastopniki »Slov. zvez« glasovati za tak opravilni red, po katerem bi zamogle večje stranke še nadalje uganjati obstrukcijo, medtem ko bi se manjšim strankam zamašila usta. V imenu Čehov sta govorila dr. Kramar in dr. Stransky, katera sta se posebno upirala zahtevi nemških strank, da bi Slovani ne smeli v zbornici govoriti v svojem jeziku. Dr. Stransky je v tem svojem govoru zahteval od nemških strank, naj privolijo v pravico vsem drugim narodom, pa bo mir v zbornici. Njegovim besedam so pritrjevali in ploskali celo katoliški Nemci. Izmed krščanskih socialcev je prav zmerno govoril dr. Pattai in priznal pravico slovanskih poslancev, da smejo govoriti tudi v svojem jeziku. Vsled tega ga je pa v imenu pruskih Nemcev strastno napadel poslanec Iro, rekoč, da je izdajalec nemškega naroda. Sklenilo se je slednjič, da se v torek, 10. februarja, izvoli odsek 48 udov, kateri ima prej ko mogoče zbornici podati nov poslovni red.

Sprememba državnih zadolžnic.

Naša država je dolžna nekaj nad tri milijarde kron (1 miljarda je 1000 milijonov), v takih zadolžnicah, od katerih plačuje po $4\frac{2}{10}\%$ ali od 100 K 4.20 K na leto obresti. Zdajšnjemu finančnemu ministru pa se dozdeva, da so te obresti previsoke. Predložil je torej zbornici načrt postave, da se te državne zadolžnice spremenijo v rove, po katerih se bo plačevalo samo po 4% obresti. Pri zadolžnici 100 K bo tedaj država profitirala 20 v. Vsega skupaj bo vlada pri plačevanju teh obrestih imela mnogo milijonov dobička, ker se bodo obresti znižale. Zguba bodo trpeli lastniki dozdajšnjih $4\frac{2}{10}\%$ zadolžnic n. pr. dežele, občine, župnije, cerkve, razne ustanove in drugi, ki jih imajo v svoji posesti. Nekateri poslanci predlagajo, naj se

pozdravim ter ji želim obilo sreče. Bog vas obvari!«

In mirno je vzel klobuk ter odšel. Vendar je še pogledal na dvorišče in pokukal v dekletino sobo, pa nje ni bilo nikjer. Globoko zamišljen je stopal svojo pot naprej.

III.

Ako bi Jurija kdo sodil po zunanjosti, da je ostal, kljub vsemu temu, kar se je sedaj dogodilo, hladnokrvni, bi se motil. Dobro vzgojen mladenič se je znal premagovati ter bil pripravljen in udan v svojo usodo.

Kako je bilo mogoče, da je ničvreden Marvenov Leopold dobil Marico, dekle, ki je bilo vredno boljšega človeka? Da je dobil Leopold od župana roko njegove hčerke, ni bilo čuda, akoravno je bil zadolžen, ker so imeli vmes tudi besedo drugi kmetje, ki so bili z »Razbijačem« v priateljstvu, to se pravi, z njim v sorodstvu. Sovraštvo, ki se je po cerkvenem shodu z »Gornjimi« in »Spodnjimi« povečalo, je bilo krivo možitve Marice z Leopoldom.

In Marica?

Akoravno je Jurij sprevidel, da je zastonj misliti na ljubo zvezo z drugim dekletom, vendar ni mogel verjeti, da bi se Marica

obrestna mera še bolj zniža na primer na $3\frac{3}{10}\%$ ali celo $3\frac{1}{2}\%$. Brez dvoma se bo v kratkem zdajšna obrestna mera s $4\frac{2}{10}\%$ znižala na 4% .

Vojska?

Grozovitosti, katere počenjajo Turki v Makedoniji, so strahovite. Rusija in Avstrija so se zdaj zjednile v tem, ker so zahtevale, da se mora konec storiti tem groznim moritvam kristjanov. Turčija pa noče o tem nič slišati. Veliko več se naznanja iz Carigrada, da mora 240 tisoč turških vojakov odriniti v Makedonijo. Mogoče bi torej že bilo, da Avstrija in Rusija ne bosta mirno gledali, kako Turki neusmiljeno kolijo kristijane.

Mladočehi.

Mladočehi so sklenili, da za zdaj opustijo obstrukcijo, dokler se ne reši nova vojna postava, nov opravilni red za zbornico in sprememba državnih zadolžnic. Tudi med seboj so se zopet pogodili in postavili prejšnjega svojega načelnika dr. Pacaka na njegovo prejšnje mesto.

Sprememba čržavnih 4.2% obveznic.

V torek, dne 10. februarja se je vršilo prvo čitanje vladnega predloga zastran te spremembe. Oglasile so se k besedi razne stranke, izmed Slovencev dr. Ploj. Odločeno je pobijal ta predlog Dalmatinec Banchini rekoč, da bodo pri tem silno škodo trpeli tamošnji dobrodelni zavodi, cerkve in občine. Djal je, da vse postave, katere se na Dunaju kujejo za Dalmacijo, so v škodo njihovi deželi. Treba, da se Hrvati postavijo na lastne noge. Osobito bi moral se upirati nakani, če se obresti od teh državnih zadolžnic znižajo pod 4% . Finančni minister je še zagovarjal vladni načrt, ki se je izročil proračunskemu odseku.

Dopisi.

Ljutomer. (Šolsko podporno društvo.) V minutiem tridesetletju se je za ubožne otroke na Franc Jožefovi soli v Ljutomeru s pomočjo blagih šolskih priateljev in dobrotnikov že mnogo dobrega storilo; omenimo le dve hvalevredni napravi v korist ubožne šolske mladine, namreč prireditve šolskih božičnic za priskrbovanje obleke in obuvala in pa prireditve šolskih tombol za priskrbovanje učnih pripomočkov ubožnim šolskim otrokom. Božičnice niso popolnoma dosegle svojega dobrodejnega namena, kar tudi ni bilo mogoče pri tolikem številu šolskih otrok (8 razredov) in vsled tega je moralno šolsko vodstvo za svoj trud prenašati

udala v to zvezo s surovim, nasilnim in lahkomseljnim Leopoldom. Spoznal je, da se mu zato ni pokazala, ker je bila hudo pretresena o sklepnu očeta. Da pa je na skrivnem poslušala njiju pogovor, ni bilo nobene dvombe.

»Dobro!« reče sam pri sebi. »Kakor sem ji povedal, da jo ljubim in da se na mene sme zanašati, sem tudi storil, kar sem storil, kar sem mogel storiti — vsljeval se ne bom. Ako vzame v resnici Leopolda, potem pa mene tako ni bila vredna.«

Nič ni več poskušal priti z njo v dotiko, dobil pa ni tudi od nje nobenega poročila. Videl jo je v cerkvi večkrat in tudi na potu; ako ga je opazila, pogledala ga je po strani. Ali je bil morebiti to kak odgovor? Mogoče — mogoče tudi ne. Kdo naj razume dekliško srce?

Nekega dne bi jo moral ravno srečati v spremstvu njenega očeta in Leopolda. Zaničljiv pogled Leopoldov ga je zbolel tako, da se je obrnil ter odšel nazaj, da ni šel mimo njih. Ko bi ostal, bi videl, kako žalostno in shujšano je Marica izgledala. In tudi bi se ne mogel veseliti »Razbijače« zmage, da bi ga ne kaznoval kar na cesti, in tako bi prišlo do pretepa. Tega pa Jurij ni hotel.

* * *

še marsikatero bridko nehvaležnost od strani nekaterih nezadovoljnih starišev; zato smo že nekaj let sem opustili prireditev božičnic, obdržali pa smo vsakoletno šolsko tombolo, ker vsako leto ob začetku šole se vedno ponavljajo prošnje starišev: «Prosimo za knjige i. t. d.» Stroški za nakupovanje učnih pripomočkov pa se leto za letom vekšajo, tako da zraven vsakoletnega prispevka krajno-šolskega fonda v znesku 100 K za ubožne otroke tudi dohodki tombole več ne zados-tujejo.

Ker se tedaj stroški za ubožne šolske otroke zmerom vekšajo, začeli smo premišljevati, kako bi bilo mogoče podpora sredstva pomnožiti. Šolski in učni red sicer vleva v §§ 5, 72 in 80, naj krajni šolski svet za to skrbi, da ubožnim otrokom pripravijo vse šolske potrebsčine tisti, katere veže po-stava, a s temi paragrafi ne pridemo naprej; pomagati si moramo na drugi način.

Uvažajoč te okolnosti poprijel se je krajni šolski ogleda gosp. Kukovec podporne organizacije. Povabil je nekatere ljudomerske, naši šoli naklonjene gospe in gospode na dan 9. nov. 1902 k posvetovanju o novem načrtu podpornega delovanja. Slišalo se je več nasvetov, a končno je obveljal nasvet gosp. ravnatelja Robiča, naj se osnuje podporno društvo, kateremu se izroči vse podporno delovanje. Tako se je izvolil osnovalni odbor z nalogom, da sestavijo društvena pravila. Odbor je to delo izročil gospodu ravnatelju, kateri je v odborovi seji dne 15. dec. 1902 poročal o načrtu pravil, in ta je bil sprejet z nekaterimi izpreamembami. Pravila so bila predložena dne 22. dec. 1902 c. kr. namestništvu, katero je z odlokom dne 3. jan. t. l. št. 54.325 ustanovitev društva na podlagi predloženih pravil brez zadržka dovolilo. Ustanovni zbor se je vršil v nedeljo 1. t. m. v restavraciji g. Kukovca; vdeležilo se ga je lepo število članov, ki so že poprej svoj pristop oglasili. Začasni predsednik ravnatelj Robič pozdravi navzoče, razloživši jim po-men in namen novega društva, želeč mu mnogo lepih uspehov. Po prečitanju potrjenih pravil in vsprejemu novih članov, vršila se je volitev društvenega odbora, v katerega so bili enoglasno izvoljeni naslednji gg.: predsednik ravnatelj Robič, podpredsednik Kukovec, blagajnik dr. Chloupek, tajnik Karba Janko, ekonominja gospa Ivančič, odborniki: č. g. Srabočan in Čagran, namestniki: dr. Grossmann, gospodična Razlag in g. Zacherl. Predsednik izjavlja, da bode glavna naloga odbora, nabirati društvenike in podpora sredstva in z vsemi močmi delovati na prospeh društva. Zahvaljujoč se zborovalcem za njih

Kmalu nato je bil vojaški nabor. Jurija so spoznali za sposobnega in njemu je bilo to ljubo. Tako bo vsaj v časti zapustil Plešnice in ne bo mu treba biti priča poroke njegove nezveste Marice.

»V imenu božjem!« reče in zatakne bel listek za klobuk

In ta listek tako prav,
Da cesar ga je vzel.

»Ne spuščajte se v noben prepir s »Spodnjimi«; bodite vi pametnejši. Prišel bo že čas, da jim odračunimo«, je rekel svojim pri-slovesu.

Zapustil je domačo vas in se podal k svojemu polku. Drugi novinci so pevali vesele pesmi, da se vsaj nekoliko raztresejo, a Jurij je bil najraje sam in molčal. Sam je šel, čisto sam, nikdo ga ni spremjal, nikdo mu ni dal šopka v slovo. Saj je tako najlažje premišljeval svojo usodo. Pot ga je peljala skozi gozd, kjer je preživel v otročjih letih mnogo veselih ur. In stoprav v tem gozdu je stresal z glavo, kot bi se hotel otresti nadležnih misli in zakrožil:

Ne jokaj ljubica,
Čez osem kratkih let,
Ce bova še živa,
Se bova vidla spet.“

(Dalje prihodnjič.)

vdeležitev zaključil je predsednik ustanovni zbor. — Glavne točke društvenih pravil s pozivom k pristopu priobčimo prihodnjič. Upati je, da si pridobi to novo za ljudomerško Franc Jožefovo šolo velevažno društvo mnogo članov in blagih podpirateljev. V to pomozi Bog!

Iz konjiškega okraja. (Narodno sponje) se razven zimskega kaže pri nas ne le zdaj v zimskem času, temveč tudi v poletju, in napredka skoraj nikjer ne vidimo. Saj je naš okrajni šolski svet popolnoma v rokah naših narodnih nasprotnikov. V konjiškem trgu si je »Čitalnica« sicer pripravila svoj lastni dom in tam imamo najimovitejše slovenske posestnike, a njih delovanje v narodnem oziru je tako razcepljeno, da se pri občinskih volitvah niti na volišču prikazali niso, dasiravno bi v prvem razredu bili lahko že sijajno zmagali. Uradovanje je pri politični eksposituri in tudi pri c. kr. sodniji večjidel vse nemško in tako še pri mnogih županstvih ter tu in tam še pri župnijskih uradilih. Nova železnica, ki že deset let vozi iz Poljčan do Konjic, tudi ni narodnega življa obudila, pa ga tudi ne bo, saj nam še na postajah slovenskih imen ne privoščijo in vse se kliče v edino zveličavni nemščini, kakor bi se tukaj sami Nemci vozili. Letos pa se ustanovi dne 1. okt. v Konjicah za naš lepi okraj posebno okrajno glavarstvo in zdajšnji voditelj okrajne ekspositure, g. Weiss pl. Schleussenburg, bi gotovo rad kar dve stopinji višje zlezel in kar c. kr. okrajni glavar iz komisarja postal, pa slisi se, da on vpliva na vplivnega gospoda v Konjicah, da bi on povzročil posebno prošnjo, podpisano od vseh župnijskih in županskih uradov na c. kr. namestnijo, da se ta gospod, ki si je neki za čas svojega uradovanja tukaj vsestransko zaupanje pridobil, okrajnim glavarjem imenuje.

Mi pa opozarjam vse prebivalce konjiškega okraja, da si moramo želeti kakega odločno katoliško in slovensko mislečega moža na to odlično mesto povišanega, ne pa moža, ki ni v verskem oziru ne krop ne voda, v narodnem pa odločen Nemec, ki ni slovenščine niti v besedi zmožen, kaj še le v pisavi. Ni dosti, da imamo v Celju, Ptiju, Ljutomeru, Brežicah itd. same narodne nasprotnike kot okrajne glavarje, ozir. voditelje, nam od nasprotne strani poslane, bomo sedaj še sami prosili nam znanega nasprotnika c. kr. namestnika Clary-ja, da nam pomaga moža povišati, kateremu je naš narod le zato tukaj, da mu pomaga njegove narodne pravice pre-zirati. Saj tudi na slovenske prošnje, kakor slišimo, nemško odgovarja! Smo res že tako daleč prišli, da bomo kot sužnji naših nasprotnikov tiste pozdravljeni, kakor nekdaj pri Rimljanih gladiatori: morituri te salutant. Žalostna majka Slava!

Iz Vojnika. (Mladinska*) slavnost) Na Svečnico popoldne je bila pri nas velika stiska, ki pa je vendar vsakega rodo-ljuba v srce razvesila. Naša mladina je namreč priredila mladinsko slavnost, in vsled te je prišlo v šolskih prostorih do tolike stiske, kot doslej še pri nobeni prireditvi v Vojniku. Vprašate, kako se je slavnost vršila? Najprej so dekleta igrale »Sv. Nežo«, pristne Rimljanke so nastopale — vsake sorte, kuker si jih le mislit' mort'e — izza dobe grozovitega Dioklecijana. Da nam niso pri igri zveneli na uho slovenski glasovi, bi se nemara bil kak latinščine več jezik začel kar obračati po latinski ... To uprav rim-sko kretanje, pristna rimska oprava, zelo resna, drugod spet prav živahna igra — vse to smo občudovali, posebno pa še prizor, ko so se koncem igre, ob smerti Emerencijane, v ozadju prikazale malo prej umorjene device-mučenice v svoji nebeški lepoti. — Nič manj nas ni zadovoljila druga igra: »Vedeževalka«, ki so je predstavljali prav spretno domači fantje; bili so skoro vsi še-le prvakrat na odru, a s svojo neprisiljeno igro so

nam podali izredno zabavo. Dobra je bila ob koncu te igre opomba, da se tudi po vojniški okolici potepa neka vedeževalka, v katero je še dokaj Vojničanov čisto zaverjenih, namreč nemškutarija, ki se zdaj par let že imenuje »Štajerc«. — Eno bi pred vsem želeti, namreč, naj bi naša mladež nikdar več ne pozabila opominov »slavnostnega govora«: naj bode zavedna krščanska in narodna mladina, njen ponos pa izobražen um, krepka volja in delo ter plemenito srce! K temu je pozivala tudi deklamacija Gregorčičeve pesmi: »Naš čolnič otmimo. — Peli pa niste nič? — O počajte, in še kako! Rad bi povedal, katera izmed 6 pesmi vsporeda je bila lepša, pa ne morem: ali ljubka »Planinarica«, ali pa »Kukavica«, ali resno-mila »Nazaj v planinski raj«? Morda pa so bile vse — najlepše!? Res lepe sadove nam je že parkrat, zlasti pa to Svečnico pokazal naš mladi ženski in mešani zbor. Ko se mu polagoma glasovi še bolj uglađijo in ublažijo, pričakujemo od njega še obilo lepega. — Taka je bila naša mladinska slavnost. Pomenja nam, če se ne motimo, lep korak naprej v probuji našega ljudstva!

Iz Rožne doline pri Malinedelji. Že v zadnjem listu Vam je, gospod urednik, neki rodoljuben mož poročal nekoliko o zborovanju našega bralnega društva, vendar ravno isto, kar bi vsakega najbolj zanimalo in kar bi to naše društvo v njegovih razmerah malo presvetilo, Vam tisti dopisnik ni poročal. Hočem Vam torej jaz! Tam se Vam je reklo, da društvo hira. Zakaj? Ne zato, ker je tajnik, blagajnik in knjižničar jedna oseba, ampak ker se je naš gosp. Cvahte, ki je tista jedna oseba, premalo za društvo zanimal. Namesto, da bi naše može in fante k pristopu navduševal, jih je s svojim hladnim obnašanjem odvračal. Ako so fantje prišli, da bi čitali časopise, ali so si celo upali za kako knjigo poprositi, tedaj je mrmral in mrmral. Gosp. Slana, predsednik društva, je hvalevreden mož, on in še nekoliko drugih je, ki se za društvo trudijo, toda vse kar ti može storijo, ne najde pravega pospeševalca, in to je vzrok, da je sedaj le samo okoli 15 družnikov. Kako se je neki vršilo to zborovanje? Pred volitvijo novega odbora, ki pa se zaradi obstoječih zmešnjav nikakor ni izvršila, je društveni predsednik Slana pozdravil odbornike, kakor druge, ki so bili navzoči, in posebej še gospoda inženjerja Lupša, ki je ravnokar prišel iz Koroške. Potem je gosp. Cvahte podal kratek pregled društvenega življenja od njegovega postanka do letos, nato je izročil govornik besedo g. inženjeru Lupši, kateri je bil povabljen spregovoriti nekoliko besed o razmerah našega kmetijstva. Primanjkuje prostora, da bi orisal ta lep govor našega inženjerja, le toliko naj bo rečeno, da se nam je prav dopadel; dokaz temu je bil gromoviti »živijo«, ki smo mu ga jednoglasno zaklicali v zahvalo. Potem se je vršila volitev novih odbornikov, ki je trajala do trde teme, toda doseglo se ni nič, ker se je delala sitna zmešnjava. Zborovanje se je razšlo, in jaz jo potegnem proti g. Rantašu, da se malo pokrepčam s čajem, kateri se tamkaj dobi. In koga najdem že naprej pri mizi? Gosp. inženir Lupša čaka in čaka ter pravi: »No, pa danes ne bo nikogar?« Morale bi namreč biti vaje za veselico, ki bi se imela vršiti 8. svečana. Ali Božič, Marinič in Kranjc so poslali svoje uloge za gledališko igro nazaj. Veselica je torej po vodi splavalna. Pa to še ni vse, tudi primerne sobe ni bilo. Drugod se vršijo take veselice navadno po šolskih sobah, ali pri nas Malonedeljčanah to ni dovoljeno, ker g. Cvahte tega ne trpijo!

Sedaj pa z Bogom, gospod urednik. Mislim, da veste dovolj. Samo to še bi Vam imel povedati, da sem na Svečnico videl našega »Puščavnika iz pekla«, kako je krevsal mimo okna moje koče v Rožni dolini. Na ramji je nesel puško in na hrbtnu lovsko torbo. Z obrazu pa se mu je bralo, da je šel v

*) Ne mladeniška, kakor jo je »Slov. Gospodar« pomotoma naznani. (Opomba uredništva.)

Radoslavce na lov. Bog mu daj srečo, nam pa lepo poročilo!

Novi naseljenec v Rožni dolini.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Naši poslanci pri delu. G. Robič in tovarisi so stavili nujni predlog za podporo občinam: Jelovec, Makole, Sv. Ana, Dešno, Stopno, Pečke in Stattenberg, ki so jih v preteklem letu obiskale različne uime. G. Žičkar s tovarisi je stavil enak nujni predlog za občine Sv. Vid pri Planini in Zagorje, ki so zaradi lanske slabe letine sila potrebne podpore. Vitez Berks je izročil železniškemu ministru izjave interesentov glede prispevkov za podaljšanje kamniške železnice do Polzele in zgradbe stranske proge v Gornjograd ter razložil pomen in važnost te proge. Minister Wittek je odgovoril, da v kratkem odredi trasiranje te proge, ker so tozadenvi pogoji izpolnjeni. Štajerski slovenski poslanci Berks, dr. Ploj, Robič, Žičkar so vložili interpelacijo na pravosodnega ministra zaradi zapostavljanja slovenskega jezika pri državnih pravdinstvih.

Promocija. V tork, dne 10. svečana t. l. je promoviral na graški univerzi gospod Tone Gregorec doktorjem vsega zdravilstva.

Iz pošte. Poštni in brzjavni upravitelji gospici Julija Košeli v Št. Juriju ob juž. žel. je podeljeno mesto poštarice v Podčetrtek.

Poroke. Dne 8. t. m. se je poročil v Mariboru urednik g. Ferdo Leskovar z gco. Ano Malner. — Poročil se je 9. t. m. g. Stefan Beloglavec, železniški uradnik v Bruku na Zg. Štajerkem, z gospodično Matildo Bračko. Poročil ju je v tukajšnji frančiškanski cerkvi njih sorodnik č. g. Ev. Vračko, kapelan na Vranskem. — V ponedeljek, dne 9. t. m. se je poročil v Ptaju gosp. Martin Planinsk, odvetniški uradnik v Mariboru z gco. Ciliko Amon. — Dne 14. t. m. bo v Mariboru poroka g. dr. Ferd. Müller, odvetniškega koncipienta v Ljubljani, s hčerko tukajšnjega notarja dr. Firbasa, gco. Piniko Firbas. — Vsem želimo: Bilo srečno!

Mariborske novice. Infanterist Janez Zagovec 12. stotnije, 47. pešpolka je prišel v ponedeljek zjutraj malo natrkan v vojašnico ter se je hotel s svojo puško ustreliti. Zadel je samo v desno roko in ramo. Prenesli so ga v bolnišnico, kjer so zdravniki izjavili, da rane niso nevarne. — Sodniji je izročila tukajšnja policija 20letnega Franca Bek, dñinarja iz Plipic, okraj Radgona. Imenovani je razsajal po ulici ter je policaj, ki ga je opominjal, naj miruje, žugal z nožem. — Trgovskemu pomočniku Anton Seidler je nek uzmovič ukradel pri zabavi dne 8. t. m. pri Götu zimsko suknjo. — Zavoljo hitre vožnje je naznanjen izvošček Franc Trafella. — Šestnajstletna deklica Jožefa Bračko v Počrežah pri Mariboru je porodila trojčke. Otroci so kmalo po porodu umrli. — Da je prodajala na trgu mleko, pomešano z vodo, so zasačili 35letno Marijo Čeh, deklo pri posestniku Sorec pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Naznanjena je sodniji. — V tork, 3. t. m. se je ustrelil v Mariboru okrajni tajnik iz Brucka na Litavi Jožef Erjavec. Vzrok so baje poneverjenja. — V soboto je bila v Mariboru značilna razprava. Toženih je bilo več v mariborski kaznilnici zaprtih kaznjencov, ker so se 25. septembra l. l. grdo stepli. Povod pretepu je bil ta, da je pet Kranjev zahtevalo, naj z njimi zaprtih 17 Štajercov slovenski govore, čes, da jih sicer pobijejo. Prišlo je do pretepa in konec je bil ta, da je v soboto petim kaznjencem bila prisojena kaznen od osmih mesecev do enega leta. — Dne 15. t. m. obhaja katoliško delavsko dru-

štvo jako slovesno papeževu jubilejno slavnost.

Pekre pri Mariboru. Tukajšna nemškatarska šola je imela po novem letu svojo božičnico, ker se ista ni smela vršiti o božiču zaradi nalezljivih bolezni, ki so med šolarji razsajale. Delile so se reči, za katere se je denar nabiral tam v Berolinu. Nadučitelj Wesiagg, boljše mislimo Bezjak, ima celo tam v Berolinu v nemškem cesarstvu svoje prijatelje. Mi bi mu svetovali, naj bi tudi on tja odšel, nihče ne bo točil solz za njim in v naši občini bi tudi bilo manje skrbi in plačevanja. On je namreč, ki s svojim podpirateljem dr. Reiserjem nalaga občini toliko stroškov in davkov na hrbet. Zdaj si povsod pete brusi, da bi se na tamošnji šoli ustavnil tretji razred. Seveda nima za to postavno število otrok in tudi ne primernih prostorov, ali to njega ne briga. Ker je šola nemška, mora tretji razred dobiti in s tem prizadetim občinam nove davke nakladati. Čujte, kako on slovenske otroke za to solo lovi! Ko je razdelil že učencem darila, zagrabil je tudi v roko sladkarij ter jih delil med navzoče slovenske matere, ki so pripeljale male otroke seboj, z besedami: »To imate tudi vi, da boste k meni v solo posiljale vaše otroke.« To so tedaj sredstva, s katerimi nadučitelj lovi otroke za solo, v koji se otroci svoji materinščini izneverijo in v kateri se ne sliši slovenska beseda učiteljev, da, jim je celo prepovedano, pozdravljati in med seboj občevati v materinem jeziku. Slovenske matere, ne dajte se pregovoriti z lepimi besedami, ne pošiljajte svojih otrok v solo, kjer se vam izneverijo, kjer podučujejo učitelji, ki zametujejo vaš jezik. Sicer pa za danes dosti. Prihodnjič hočemo še malo natančneje razmere na tej šoli razjasniti.

Razpisana je prodajalica duhana v Račah. Dotične prošnje se morajo poslati c. kr. finančnemu ravnateljstvu v Mariboru do 6. marca 1903. Vložiti je 70 K varščine.

Otok z dvema imenoma. Avgusta meseca lanskega leta so našli v Št. Ilju na nekem vozlu majhnega otroka. Ker niso mogli izvedeti za stariše, so ga krstili z imenom Marija Wagen in občina ga je dal domačemu občinskemu slugi na hrano. Zdaj pa so se našli stariši, ki so izpovedali, da je bil otrok krščen na ime Ivano ter je hči zakonskih Pleteršek v Št. Juriju ob Pesnici.

Ogenj. Na Sladki gori pri Cmureku je zgorela dne 9. t. m. viničarija Henrika Lipp. Posestnik je bil zavarovan.

Radenci pri Kapeli. Občinsk. uradu v Radencih je naznanih neki Nemec željo, da bi si urad preskrbel nemški pečat. Gospod občinski predstojnik je to željo naznanih občinskemu zastopu v seji dne 1. febr., a občinski zastop z vrlo narodnim predstojnikom vred je to nespametno željo, ki ne spada več v sedanje narodno zavedne čase, s pomilovalnim zasmehom zavrgel. Tako je prav!

Ptujske novice. Občinski tajnik Ernst Schalaun je zbolel na umu in so ga prepeljali v Gradec. — Fanta Mihael Mislik in Valentin Medved iz Šikol, ki sta se ustavljala železniškemu čuvaju Janezu Beribaku, ker ju je nagnal raz železnični tir, sta tukaj zaprta. — Dne 4. t. m. so prgnali lovskoga tatu Mihaela Vajda iz Bukovca, ker je rad zajce in fazane streljal.

Sv. Vid - Leskovec. Pošta se odpelja zanaprej iz Ptuja proti Sv. Vidu in Leskovcu ob $\frac{1}{4}$ 12 dopoludne.

Trije otroci zgoreli. V Gruškovcu pri Ptaju so zgoreli trije otroci zakonskih Franc in Neža Pelič. Dne 3. t. m. sta odsla imenovana od hiše ter sta zaprla v hišo svoje otroke, 6 letno deklico, 3 letnega fanteka in dojenca v zibelki. Ko je prišla žena domov, našla je sobo polno dima. Planila je v sobo ter našla otroke strašno opečene na tleh. Najbrže so se ponesrečeni otroci igrali z užigalicami ter se jim je užgala obleka in postelja.

Nove slovenske posojilnice se snujejo v Kozjem in Rogatcu.

Zgorel je mlin na ladiji Simona Temen v Zabovcih. Posestnik, ki ni bil zavarovan, trpi škodo za 3000 K. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

Pri Sv. Tomažu blizu Ormoža se ustanovi orožniška postaja.

Celjske novice. »Zveza slovenskih posojilnic v Celju« bo obhajala letos meseca aprila dvajsetletnico svojega obstanka. — V korist delavskemu domu se igra v nedeljo, dne 15. svečana, v Narodnem domu burka s petjem: »Občinski tepček«. Začetek ob 7. uri zvečer. — Za Celje in okolico se bode ustanovila narodna požarna brama. Načelstvo prevzame g. J. Sušnik, grajsčak na Lanovžu.

V celjski okolici se vršijo slovenski zaupni shodi, da se ljudstvo opozarja na zvijače celjskih nemčurjev in začne z vsemi močmi delovati za ojačenje slovenske obrti in slovenskega trgovstva.

Nagrada vinogradnikom. Poljedelsko ministerstvo in štajerski dežel. odbor sta dovolila za l. 1902 po 2030 K nagrade manj premožnim, vendar marljivim vinogradnikom v brežiškem okraju, kateri so špo trtni uši uničene vinograde vnovič z amerikansko trto nasadili in vzorno obdelali. Od tega zneska je dobil okraj Kozje in Sevnica 1750 K, katere je okr. glavar iz Brežic med 25 vzornih vinorejcev razdelil. Vrlim kmetom je ta dar dobro došel, kajti omenjena okraja sta bila zadnja leta od mraza in toče večkrat poskodovana.

Umrl je dne 8. t. m. Jurij Kolenc, posestnik hotela »Lloyd« v Brežicah v 67 letu svoje starosti.

V Brežicah se je ustrelil umirovljeni učitelj g. Hahn.

Nemška šola v Brežicah. Nemci sami zmerajo po svojih listih šolsko poslopje, v katerem je nastanjena nemška šola. To je pač tehtno svarilo za stariše, naj ne pošiljajo svojih otrok v nemško šolo!

Nesreča. V Zabukovju pri Brežicah se je podrla drevo na 18letnega hlapca Antona Požun ter ga tako ranilo, da je kmalu izdahnil svojo dušo. — Dne 6. t. m. je udaril konj posestniškega sina v Gaberjah pri Brežicah tako nesrečno, da se je takoj mrtev zgrudil na tla.

V Prevorju imajo občinskega sluga, ki včasi rad pokaže, da zna tudi nemški. Narodni občinski zastop mu bo vse nepotrebne dokaze svojih jezikovnih zmožnosti gotovo korenito zabranil.

Kako se novo vino 1902 prodaja? V sredo, dne 4. svečana je bila licitacija vina v Silberbergu pri Lipnici. Tamkaj je bilo čez 40 vinskih kupcev, in se je tamkaj pridelano vino prodajalo: zmešano bele vrste po 40 do 50 v liter, burgundec po 50 v, ruländer po 65 v, zelenčič (silvaner) po 54 v, traminer po 77 v, rudeče vino po 48 v. Iz Kamnice pri Mariboru: špon (mosler) po 50 v, muškatec po 64 v. Od Sv. Petra pri Mariboru: špon (mosler) po 55 v, kapčina (Köllner) po 45 v, laški rilček 56 v, zelenčič (silvaner) in muškatec po 64 v. Iz tega je razvidno, za kako lepo ceno se naše vino lahko proda. Priporoča se, da bi naši vinorejci malo padobe vrste sadili, ter potem vsako leto posebej brali, posebno laški rilček, zelenčič (silvaner), beli burgundec, traminer, in na visoki skalnatih zemlji tudi muškatec in seve špon (mosler). Slednji je pri nas najbolj rodoviten. Krog kraja bi se svetovalo nekaj kapčine (Köllner), črno grozdje, ta je zelo rodovitna in daje precej dobro vino. Na enem oralu amerikanskih goric se lahko dobi 22 do 24 polovnjakov vina.

V Konjicah je dne 11. t. m. nenadoma umrl, od kapi zadet, g. notar Martin Kocbek. Pogreb se vrši jutri v petek. Pokojnik je bil plemenitega mišljenja, blag človek in značajen narodnjak. Zapušča udovo s petimi

še nepreskrbljenimi otroki. Vrlemu možu trajen spomin!

Iz Studenic. Umrla je dne 28. jan t. l. v Studenicah Ana Kajtna, katera je v samostanu že več let opravljala razna poselska dela. Rodbina pokojnice se je vsa posvetila samostanskemu življenju. Širje njeni sinovi se nahajajo pri trapistih v Rajhenburgu. Eden izmed teh je bil oženjen kmet in oče treh otrok. Po smrti svoje žene je svoje otroke izročil tašči v oskrbljenje, prepustil njim vse svoje premoženje in šel za brati v strogi red trapistov. Dve hčeri pokojnice se nahajata v studeniškem samostanu in pred parleti je še mož zapustil pokojno Ano in šel za sinovi v trapiški samostan. Pokojnica je bila tega tako vesela, da se je zjokala, kadar se je le spomnila svojega moža v meniški kuti. Ko jo je mož-menih obiskal na smrtni postelji, o kako veselo je bilo to snidenje za njo! V svoji bolezni je večkrat ponavljala, da umrje rada, z veselim in radostnim srcem. In kako tudi ne, ker je toliko vestno izpolnovala svoje materine dolžnosti in tako lepo skrbela za večni blagor svoje družine! Slovenske matere, hočete enkrat mirno in veselo umirati, posnemajte pokojnico in vzgojite krščansko svoje otroke. Vzorni materi Ani pa večni spomin!

Zitne cene. V Mariboru: 100 kg pšenice 15 K 60 v, rži 14 K 20 v, ječmena 13 K 40 v, ovsa 14 K — v, koruze 14 K 80 v, prosa 15 K 40 v, ajde 16 K 40 v, fižole 22 K. — Na Dunaju: 50 kg pšenice 7 K 58 vin., rži 6 K 67 vin., ovsa 6 K 20 vin., ječmen 7 K 25 v, koruze 7 K 45 v,

Sadne in druge cene v Mariboru. 1 kg jabolk 26 do 40 v, hruške 26 do 36 v, 1 kg krompirja 6 v, čebula 12 do 16 v, česna 50 do 56 v, 5 jajec 40 v, 1 kg sira 32 do 64 v, surovega masla 2 K do 2 K 80 v, 1 l. svežega mleka 18—20 v, posnetega mleka 8—10 v, sladke smetane 40—56 v, kisle smetane 56 do 64 v, 1 kg kumina 1 K do 1 K 10 v, hrena 40 do 50 v.

Društvena poročila.

V Hočah pri Mariboru je vspela veselica bralnega društva zadnjo nedeljo izbornno. Igra »Dobro jutro« se je isti večer morala dvakrat ponavljati, kar je najboljši dokaz, da so igralci mojstersko rešili svojo nalogo. Prosta zabava je trajala pozno v noč.

V Konjicah napovedani čitalniški plesni venček izostane zaradi smrti gosp. notarja Kocbeka.

Kmetijsko bral. društvo v Framu priredi v prostorih gosp. Turnerja veselico v soboto, dne 14. svečana t. l. Na vsporedu je pozdrav, gledal. igra, šaljiva loterija, petje, prosta zabava in ples. Vstopnina 50 v.

Ponemanja vredno. O prilikli godovanja na Dobrni pri Celju nabrala je zbrana dlužba 50 kron za »Družbo sv. Cirila in Metoda«, kar se je poslalo društvenemu blagajništvu v Ljubljano.

Št. Ilj v Slov. gor. Veselica dne 8. februarja je obnesla nad vse pričakovanje čedno in slovesno. Smelo trdimo, da je v Št. Ilju ni bilo take. Ljudstva se je zbralo od daleč in bližu, da se je vse trlo. A Mariborčana sta prišla samo dva. Gosp. predsednik ju je z vznesenimi besedami pozdravil, na kar se je gosp. A. Korošec iz Maribora iskreno zahvalil. Kamor si pogledal ta večer, od vseh strani so te srečali sami veseli obrazi, od vseh strani donel ti je vesel smeh. Pa je bilo tudi kaj za smeh. Burko »Kmet Herod« so predstavljali naši vrli mladeniči, in to se jim mora priznati, da so jo izvrstno pogrunitali. Potem smo imeli čast slišati amerikanski kvartet na papirnate inštrumente pod vodstvom slavnognanega dirigenta Sladkoviča.

Ko se nam naznani, da se prične skoro tombola in so se začeli na oder spravljati mnogoštevilni dobitki, nastala je za trenotek velika tihota; govorile so le želje. In ko zabučeni in se zastor vzdigne in krasni an-

geljček sreče privleče iz vreče prvo, drugo številko ... in se začeno deliti ambe, terne, kvaterne ... to je bilo zanimanja in težkega čakanja, in poslednjih bi nas še le moral videti. Tu smeh — tam kisli obrazi. A tudi ti poslednji so se zopet razvlekli v veseli smeh, ko je na oder stopil Li Hung Čaj s svojim aparatom za brzo fotografiiranje. Kdor ž njegovim delom in humorom ni bil zadovoljen, ta naj se gre raji solit. In še nekaj smo imeli prvič v Št. Ilju, namreč šaljivo pošto, in reči moram, da nam je res prav dobro služila. Vrle poštarice so skakljale iz sobe v sobo kot lahkoskočne veverice ter nam donašale pozdrave in naše odnašale. Tako, dragi bračci »Slov. Gosp.«, se je vršila naša veselica v Št. Ilju prav veselo in lepo brez vsakega motenja in v najlepšem redu. In vrli Št. Iljčani so zopet pokazali, da znajo ne le pridno obdelovati svoje vinograde, ampak tudi pošteno se veseliti. Vsem pa, ki so k sijajnemu izidu te veselice pripomagali in vsem dragim gostom, ki so nas s svojim obiskom počastili, čast in hvala.

V Petrovčah si je vrlo društvo »Gospodar« osnovalo krepak tamburaški zbor. Tamburaši se prav pridno vadijo. Upamo, da se nam kmalu predstavijo z milodonečno jugoslovansko godbo. Toraj le krepko naprej!

Od Sv. Marjete nižje Ptuja. Tukajšnje bralno društvo izvolilo si je za leto 1903 sledeči odbor: Predsednik gosp. Janko Žunkovič, nadučitelj; podpredsednik g. Franc Liplin, posestnik; tajnik g. Franc Ranfl, posestnikov sin; blagajnik vlc. g. Alojz Šuta, župnik; knjižničar g. Jože Janžekovič, posestnik; odbornika: gg. Franc Savec, obč. predstojnik in Janez Krajnčič, krojač.

Novi zadružni. Zadruga za rejo bikov se je ustanovila 8. t. m. na Hrastju in Muti, sodniški okraj Gornja Radgona in 9. t. m. v Očeslavcih, sodniški okraj Gornja Radgona. Predstojništvo zadruge v Hrastju in Muti je sestavljeno iz 6 udov in 3 namestnikov. Izvoljeni so sledeči gg. posestniki: Načelnik Alojz Koler, tajnik in namestnik Heinrich Streicher, načelnikov namestnik Jakob Strniša, odborniki Lovrenc Križanič, Ignacij Drobec in Jožef Stuhec, odborn. namestniki Jožef Žalar, Jožef Kosi in Franc Vrbovec. Razsodnija je sestavljena iz 3 udov in 2 namestnikov. Izvoljeni so gg.: odborniki Jakob Misleta, Franc Klemenčič in Jakob Crnjarič, odborn. namestniki Jakob Senčar in Jakob Missia. Eden opravilni delež znaša 10 kron, pristopnina 2 kroni in letnina za vsako v letni zadružni spisek vpisano kravo in telico 1 K. Dosedaj ima zadruga 18 udov.

Št. Ilj v Slov. gor. Veselica dne 8. februarja je obnesla nad vse pričakovanje čedno in slovesno. Smelo trdimo, da je v Št. Ilju ni bilo take. Ljudstva se je zbralo od daleč in bližu, da se je vse trlo. A Mariborčana sta prišla samo dva. Gosp. predsednik ju je z vznesenimi besedami pozdravil, na kar se je gosp. A. Korošec iz Maribora iskreno zahvalil. Kamor si pogledal ta večer, od vseh strani so te srečali sami veseli obrazi, od vseh strani donel ti je vesel smeh. Pa je bilo tudi kaj za smeh. Burko »Kmet Herod« so predstavljali naši vrli mladeniči, in to se jim mora priznati, da so jo izvrstno pogrunitali. Potem smo imeli čast slišati amerikanski kvartet na papirnate inštrumente pod vodstvom slavnognanega dirigenta Sladkoviča.

Ko se nam naznani, da se prične skoro tombola in so se začeli na oder spravljati mnogoštevilni dobitki, nastala je za trenotek velika tihota; govorile so le želje. In ko zabučeni in se zastor vzdigne in krasni an-

geljček sreče privleče iz vreče prvo, drugo številko ... in se začeno deliti ambe, terne, kvaterne ... to je bilo zanimanja in težkega čakanja, in poslednjih bi nas še le moral videti. Tu smeh — tam kisli obrazi. A tudi ti poslednji so se zopet razvlekli v veseli smeh, ko je na oder stopil Li Hung Čaj s svojim aparatom za brzo fotografiiranje. Kdor ž njegovim delom in humorom ni bil zadovoljen, ta naj se gre raji solit. In še nekaj smo imeli prvič v Št. Ilju, namreč šaljivo pošto, in reči moram, da nam je res prav dobro služila. Vrle poštarice so skakljale iz sobe v sobo kot lahkoskočne veverice ter nam donašale pozdrave in naše odnašale. Tako, dragi bračci »Slov. Gosp.«, se je vršila naša veselica v Št. Ilju prav veselo in lepo brez vsakega motenja in v najlepšem redu. In vrli Št. Iljčani so zopet pokazali, da znajo ne le pridno obdelovati svoje vinograde, ampak tudi pošteno se veseliti. Vsem pa, ki so k sijajnemu izidu te veselice pripomagali in vsem dragim gostom, ki so nas s svojim obiskom počastili, čast in hvala.

Št. Pavel pri Preboldu. Kakor je že bilo naznanjeno, so nas zapustili blagi gosp. kaplan Jožef Kolarič, ki so dobili župnijo Sv. Miklavž nad Laškom. Ker so bili skrbni voditelj »Katol. izobraževalnega društva«, si bode vsakdo lahko mislil našo žalost na tej izgubi. Zelo napačne misli pa imajo nasprotiniki, kateri so uverjeni, da bode društvo onemoglo in zaspalo. Da temu ni tako, pokazala bode prihodnost. Društvo bode prirejalo poštene veselice in sirilo katoliške časnike še v večjem številu, ker število udov vedno narašča.

Iz drugih krajev.

I. I. Strossmayer, biskup v Djakovu, je slavil 4. t. m. svoj 89. rojstni dan.

Saksonska princezinja Lujiza. Sincok ubegle matere in soproge princezinje Lujize, princ Kristijan, je nevarno zbolel. Ta bolezen je vzbudila pri princezinji zopet materinska čustva. Z vso silo si je želela nazaj ob bolniško posteljo svojega otroka. Bila je pripravljena sprejeti vse pogoje, da le sme pohiteti k bolnemu otroku. Toda saksonski dvor ji sedaj še ni dovolil pristopa k otroku. Ako pa hoče storiti princezinja, kar zahteva saksonski dvor, bo ob svojem času dobila zopet dovoljenje, da občuje s svojo deco. In princezinja Lujiza se je udala. Giron je moral oditi; dal se je sicer brezvestnež mastno plačati, a odšel je vendar le v Belgijo. Princezinja Lujiza pa je odšla v neko zdravišče za živčne bolezni blizu Genfa. Tako je torej končana ljubimska zadeva, ki je povzročila v prizadetih rodbinah toliko nesreče, a javnosti pa neizmerno veliko hrupa.

Neka grozna bolezen razsaja na otoku Entebe (vzhodna Afrika), ki je v kratkem času tako pokončala prebivalstvo, da jih je od 2000 le še 400 živih. Kdor je obolel, ta je umrl. Bolezen je popolnoma nepoznana. Mrliči kažejo spremembe v možganih in v hrbtnem mozgu.

Premoženje in sebe sežgal. Luigi Manara, bogat meščan iz Bologne, je zapretil svojemu sinu, da ne bo po njem nič podeval. Luigi Manara je skoro na to prodal vse svoja posestva in izkupljeni denar — jeden milijon kron — spremenil v papirnat denar, katerega je položil v posteljo. Na to se je sam vlegel v posteljo in jo — zažgal. Drugo jutro je našel sin očetovo ožgano mrtvo truplo in — pepel sežganega očetovega premoženja. Sin bogatašev je sedaj revež.

Devetleten deček umoril mater. Iz Amerike se poroča: V West End, Saline county, je gospa Tucker kazovala svojega 9 letnega sina, ker se je igral s puško. Kmalu nato je dečko, besneč od togote, zgrabil puško in hladnokrvno vstrelil mater ter ji prizadejal smrtno rano. Ležeča na tleh in umirajoča, ga je še poklicala k sebi, nakar se je fant vsled slabe vesti vstrelil še samega sebe skozi glavo in koj umrl. Mati je umrla nekaj ur pozneje.

Gospodarske drobtinice.

Gnoj in gnojenje.

(Dalje.)

d) A p n o.

Temu naj bi kmetovalec posebno pozornost obrnil. Marsikdo že kupuje umetna gno-

jila ter jih trosi na svoja zemljišča. Na apno se pa le redko kdo zmisli, dasiravno je apno tvarina, ki je primeroma po ceni, ki je pa za kmetovalca tolike važnosti. S pomočjo apna se šele da doseči popolni vspeh z gnojenjem. Vse rastline zahtevajo apno že kot redilno snov v zemlji, posebno sočivja, detelje itd. Sadno drevje, posebno koščičasto, tudi na vsak način apno zahteva. Pa apno ni tolike važnosti kot redilna snov, mnogo večjo važnost ima vsled drugih ugodnih vplivov. Ono vpliva na zemljo in redilne snovi v njej fizikalno in kemično. Že fizikalni vpliv sam po sebi je velevažen posebno na težkih zemljah. Apnosteni težke zemlje bolj rahle in tople. To je velikega pomena že za obdelovanje samo po sebi, še večjega pa za ugodnost rastlinskih korenin. V rahlo zemljo prihaja lažje zrak in ta je velevažen za korenine kakor sploh za ugodno in potrebno pretvarjanje snovi v zemlji. Zato naj se torej posebno težke zemlje apnijo.

Kemičen vpliv zemlje je pa tudi večstranski. Težko raztopne snovi, ki so kot rastlinska hrana v zemlji, postanejo lažje razstopne, rastlinam bolj pristopne. Apno pomore, da se dušec iz organizovane snovi n. pr. humusa, hitreje pretvarja v rastlinam prilično solitarno kislino. Kalijeve snovi v zemlji postanejo vsled apna bolj razstopne. Apno se pretvarja pri gnojenju s kajnitom, ki ima več klorovih spojin v klorovo apno, ki gre v globočino. Kdor s kajnitom gnoji, mora se tudi posebno na apno ozirati, kajti 100 kg kajnita spravi tudi 100 kg apna iz zemlje. Kdor ni torej zemljišča apnil, je mnogokrat tudi opazil s časom neugoden vpliv kajnita na zemljišče. Apno pa tudi veže škodljive kisline razun v gnojilih n. pr. kajnitu, tudi v zemlji n. pr. kisline na močvirnih travnikih in druge, tako, da ne vplivajo neugodno na rastline. Fosforovo kislino, s katero gnojimo, veže apno v rastlinam ugodni oblik. Na razkroj v zemlji apno sploh močno vpliva, vsled česar se redilne snovi izkoriščajo hitreje. Ali ni to dovolj vzrok, da naj bi kmetovalci bolj apna vpoštivali. Seveda ne storiapno samo. Kdor edino z apnom gnoji, bode svojo zemljo hitro zmolzel.

Kakor voznik konja z bičem še bolj zdela, tako apno prisili zemljo, da svojo moč hitreje odda. Kdor pa poleg apna primerno z umetnimi gnojili gnoji, ta bode pač stalno najvišje pridelke dosegel. Pametnemu kmetovalcu naj to zadostuje in naj prične z apnom vsaj poskušati. Vsled vspeha bode gotovo marsikateri

obžaloval, da ni že preje tega storil. Pameten gospodar vpraša torej:

(Konec sledi.)

Loterijske številke

Linc 7. februarja: 35, 10, 68, 57, 29.
Trst 7. februarja: 40, 80, 79, 54, 61.

Društvena naznanila.

- Dne 14 februarja: »Narod. čitaln. v Ptuju« drugi plesni venček ob 8. uri zvečer.
 » » » Kostumni venček venček in maškarada v čitalniških prostorih gosp. Fr. Seršena. Začetek ob 7. uri zvečer.
- Dne 15. februarja: »Pevsk. društva v Braslovčah« koncert o priliki desetletnice in šaloigra »Eno uro doktor«.
 » » » Mladen.- dekliške zvezze pri Sv. Juriju ob Ščavnici veselica s petjem in igrama »Vaški skopuh« in »Zakleta soba v gostilni.«
 » » » Katol. bral. društva na Polzeli veselica s petjem, tamburanjem in gled. predstavama. Začetek ob 3. uri popol.
- » » » Gospod. bral. društva pri Sv. Urbanu nad Ptujem« občni zbor po večernicah v šolskih prostorih.
- » » » Braln. društva pri Kapeli« veselica s tombolo in petjem v prostorih g. Divjaka. Začetek ob 4. uri pop.
- » » » Kmet. bral. društva v Krčevini pri Ptaju« veselica v gostilni g. Vinčiča. Začetek ob 5. uri pop.
- » » » Bral. društva pri Sv. Ani na Krembergu« Papeževa jubil. slavnost z veselicou.
- » » » Kmet. bral. društva v Gor. Radgonic« veselica v gostilni g. Škrleca s petjem, tamburanjem ter gled. predstavo.
- Društva »Kmetovalec« v Gotovljah veselica s petjem, tamburanjem in gled. predstavo v gostilni g. Malgaj ob 6. uri zvečer.
- Marijna družba kršč. mladeničev v Slivnici gled. predstava v starri šoli po večernicah.
- » » » Voj. veter. in bojn. društva v Središču« plesni venček v prostorih g. Venigerholza. Začetek ob 6. uri zvečer.
- » » » Bral. društva pri Sv. Barbari pri Mariboru« občni zbor z govorom, petjem in šal. srečolovom v župnišču ob 3. uri popol.
- » » » Bral. društva v Št. Ilju v Slov. gor.« občni zbor po večernicah v društveni sobi (stara šola).
- » » » Bral. društva na Ljubnem v Savin. dol.« občni zbor po večernicah v društvenih prostorih.
- Slavnost 25 letnice papeževanja v Konjicah. Začetek ob 3. uri popol.
- » » » Ormoške čisačnice« občni zbor v prostor. okraj. zastopa ob 11. uri dop.
- Dne 22. februarja: »Bral. društva v Studenicah« veselica s srečolovom, godbo, petjem itd. Začetek ob polu 6. uri zvečer.
- » » » Prostov. gasil. društva iljaševskega« desetletnica obstanka v prostorih gosp. Vavpotiča v Noršencih. Začesek ob 4. uri popol.
- » » » Bral. društva v Dolu« popoldan veselica v I. nadstr. Posojilnice, zatem v prostorih g. Peklarja občni zbor.

P. n. občinstvu naznanjam, da se preselim
1. sušca 1903 v „Azično“ hišo (včrtic Štigerja)
hiš. št. 57 v Slov. Bistrici, in da tamkaj ordinujem vsaki dan od 8. do 10. ure predpoldne in od 2. do 3. ure popoldne.

69 2-1

Dr. M. Murmair,
distriktni zdravnik v Slov. Bistrici.

VABILO

na

redni občni zbor

Posojilnice v Trbovljah,
registrov. zadruge z neomej. zavezo,
dne 24. svečana t. l. ob 11. uri dopoludne
v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

70 1-1

1. Poročilo načelstva.
2. Sklep zastran porabe čistega dobička.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Nasveti in predlogi.

Trbovlje, 6. februar 1903.

Načelstvo.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda stane 2 v.
Večkr. objava po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnijo se mora znamka za odgovor pridejati.

V najem se da.

Pekarja, katera zdaj jako dobro gre, se da v najem. Kje, pove upravnijo.
58 3-2

Proda se.

Posestvo, Slom na Ponikvi ob južni žel., ki meri 100 ha zemlje, zraven veliko gospodarsko poslopje, vse in dobrem stanu, se proda. Cena se izve pri posestniku samem, Anton Slomšku, na domu.
50 4-3

Mala hiša s sadnim vrtom in za zelenjavo se proda. Posebno primerna je za vpkoknjence. Več pove Anton Merzun v Mariboru, Vinorejska ulica 23.
61 3-2

Gostilna s štiriimi sobami, kuhinjo, s tremi obokanimi klstmi, z gospodarskim poslopjem in s hlevi za svinje, se proda. Zraven je posestvo, ki stoji iz vrta, 2 in pol orala travnikov, njive in je 1 ura oddaljeno od Maribora, leži ob glavni cesti. Vse to se proda pod ugodnimi pogojih. Kje, pove upravnijo lista.
62 3-2

Posestvo, obstoječe iz 2 hiš, gospodarskega poslopja, zemlje čez 23 oralov, se takoj po ceni proda. Alojzij Gornik, Jareninski dol, p. Jarenina.
65 3-1

Jako lepa konja, 4 leta star, folkaste in jednakotolarjaste barve, črno grivo in rep, visoka 16 pesti ali 169 cen-

timetrov, oba od cesarskega žrebcu, dobra za težo in tudi za leteti. Cena jim je 1000 gld. ali 2000 K. Janez Toporišič, posestnik v Mosteci, Brežice.
63 3-1

Proste službe.

Postranski zasluzek, trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevezetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante.
235

Slikarskega učenca sprejmo takoj Franc Kollar, slikarski mojster v Mariboru, Wiktringhofove ul. 12
66 2-1

Viničar, 19 let star, ki je izdelal vinski tečaj in je navajen vsakega dela, želi v službo stopiti. Naslov pri upravn.
64 2-1

Zupniška kuharica, pridna in zvesta, ki se tudi razume na poljedelstvo, išče enake službe v župnišču. Naslov pove upravnijo.
67 3-1

Cerkovnika in organista služba se odda s 1. mrtvnikom v Rajhenburgu. Do sedaj sta bili ti dve službi ločeni, a sedaj ee združita. Stanovanje prosto, dodokov v denarju in blagu do 700 kron. Prošnjik mora biti samskega stanu, prost vojaščine, zmožen poučevati cecilijansko-petje, trezen, opremljen z dobrimi sprčevaji. Zglasiti se mu je pri župniškem uradu pismeno ali osebno do dne 15. marca t. l.
74 3-1

„Vzajemna zavarovalnica“ v Ljubljani Dunajska cesta št. 15 Medyatova hiša

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvonov proti poškodbi. — Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v pritličju Medyatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska.

Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

524 35

Rojaki zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!

Svoji k svojim.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta štev. 12

priporoča svojo veliko zalogu

najboljšega zeleza in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, ilte železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelstvenega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grabilje in strati; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štore), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroku železne trgovine spadajoče predmete

— Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo. —

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Proda se
**enonadstropna
prostorna hiša,**

v kateri se izvršuje že čez 40 let gostilniška obrt brez vsake konkurenco v trgu Šmarje pri Jelšah, kjer bode glavna postaja nove železnice. S to hišo proda se tudi gospodar, poslopje, nadalje jeden ali dva vrta in njiva za prikuhe in zelenjadi. Omeni se še, da ima ta gostilna tudi oskrbovalno sprejetišče in postajo za poplemenitev konj ter velik hlev za konje voznikov. — Več pove lastnik Janez Anderluh v Šmarju. 68 2-1

**Katekizem
o zakonu**

ali

Navod

za katoliške zaročence in zakonske.

Priporoča

tiskarna Sv. Cirila
v Mariboru.

VABILO
k
rednemu občnemu zboru

Posojilnice v Framu,
registrovane zadruge z neomejenim poroštvtvom,
kateri se vrši

v četrtek, dne 26. svečana t. l. ob 4. uri popoldne
v zadružni pisarni

s sledеčim sporedom:

1. Poročilo ravnateljstva o delovanju, računih in bilanci za XI. poslovno leto (1902).
2. Poročilo nadzorstva glede račun. sklepa za l. 1902.
3. Sklepanje o porabi čistega dobička.
4. Razni predlogi.

V Framu, dne 4. svečana 1903.

72 1-1

Ravnateljstvo.

— Slovenska tvrdka! —

Alojzij Horvat

kamnoseški mojster × ×
× v Račjem pri Mariboru

— priporoča — 22 12-2

nagrobnne spomenike
razne velikosti po najnižjih cenah.

Hranil. in posojil. v Št. Ilju v Slov. gor.

ima v nedeljo, dne 22. febr. t. l. ob polu 4. uri pop.

svoj redni občni zbor

s sledеčim sporedom: 1. Odobritev račun. sklepa za l. 1902. 2. Poročilo blagajnika. 3. Volitev celega novega odbora za prihodnje tri leta. 4. Raznotrosti. — K obilni vdeležbi vabi

odbor.

Vljudna prošnja:

Prikupovanju ne zahtevajte samo »sladne kave«, ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo in odjemajte jo le v izvirnih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.

Gostilna „pri poštir“

v Mariboru, Tegetthoffova cesta št. 49
nasproti južnemu kolodvoru

Priporočam mojo znano gostilno, koder točim izvrstna naravna domača vina, vedno sveže pivo ter postrežem z najokusnejšimi toplimi in mrzlimi jedili. — V obilni obisk se priporočuje beležim s spoštovanjem
71 5-1 Marija Meden.

Hladnikove nove pesmi

Šestnajst izbranih Marijinih pesmij

za mešan ali dvoglasni ženski zbor, op. 15. Elegantno tiskana nova izdaja za Marijine družbe enoglasno prizrejena partitura in 20 glasov za pevke 5 K., posamezno: partit. 1 K., vsak glas 20 h.

Sestintrideset 49 3-2

Obhajilnih, presv. Reš. Telesa,

in Srca Jezusa pesmi, op. 39, za mešan, dvoglasni ženski zbor, partitura in 4 glasovi 4 K., posamezni glas po 40 h.

Dobi se v Katoliški bukvarni in pri L. Schwentnerju v Ljubljani in pri skladatelju v Novomestu, Dolenjsko.

Jožef Brandl,

izdelovatelj orgelj

v Mariboru

se priporoča veleč. duhovščini v izdelovanje cerkvenih orgelj vsake velikosti po najnovejšem pnevmatičnem sistemu z lepimi, milodonečimi glasovi. Za orgle se jamči več let.

Prevzemam tudi predelavanje, poprave in uglaševanje orgelj.

Ocene že izvršenih del kakor tudi proračuni so brezplačno na razpolago.

33 12-2

Svoji k svojim!

KONRAD SKAZA

Št. Ulrich, Gröden, Tirolsko.

Slovenska delavnica

za vsa cerkvena dela, od preč. gg. duhovnikov odlikovana, se priporoča za umetno izdelovanje: svetnikov, oltarjev, prižnic, križevih potov rezljanih (relief) in na platno slikane v vsakem slogu in po moči nizki ceni. Betlehemske jaslice s 15. rezljanimi podobami in 16. živali od 15 kron naprej. Umetno izdelane ludske votline itd. — Za vsako poljubno podobo pošljem originalne fotografije mojih del, za olтарje originalne načrte. Za vsako slovensko naročilo čez 100 kron dam kot spomin umetno rezljano božje razpelo zastonj.

Za cenjena naročila prosi udani

525 12-8

Konrad Skaza.

Vizitnice

priporoča
tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Gostilna „NARODNI DOM“ v Laškem

se takoj odda.

55 3-2

Načelstvo.

Vabilo

na

občni zbor

„Hranil. in posojil. društva v Ptiju“

ki se vrši

v četrtek 12. svečana 1903, ob 10. uri dopol.

v zadružnih prostorih

45 2-2

po sledičem dnevnem redu:

1. Poročilo ravnateljstva o delovanju, računih in bilanci za XIX. poslovno leto (1902).

2. Poročilo nadzorstva glede računskega sklepa za leto 1902 in nasvet glede porabe čistega dobička; sklepanje o porabi čistega dobička.

3. Slučajnosti.

Če ob 10. uri ne bi prišlo zadostno število zadružnikov, vrši se drugi občni zbor ob 11. uri dopoludne pri vsakem številu navzočih zadružnikov v istih prostorih in po istem dnevnem redu.

V Ptiju, dne 20. prosinca 1903.

Ravnateljstvo.

sprejemajo hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoludne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Ravnatelj davek od vložnih obresti plačuje hranilnica sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojem premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev.

Stanje hranil. vlog 17 milijonov K. Rezervni zaklad nad 400.000 K.

Mestna
hranilnica ljubljanska
na Mestnem trgu
zraven rotovža

320 8

Dinarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Poroča se na zemljišča po 4¹/₄% na leto. Z obrestmi arđa pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 92 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z vsemi obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Poroča se tudi na menice in na vrednostne papirje in sicer po 4¹/₂% do 5%.